

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettely>Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?

Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?

Portugali

1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?

Portugalin kansallisen lainsäädännön mukaan toimivalta käsitellä ja ratkaista asiat, jotka eivät kuulu muiden tuomioistuinten toimivaltaan, on pääsääntöisesti alueellisilla alioikeuksilla (*tribunais de comarca*). Alioikeudet käyttävät sekä yleistä että erityistä toimivaltaa (26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 80 §). Tuomioistuinten toimivalta määräytyy asiasisällön, arvon, hierarkian ja alueen mukaan (26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 37, 40, 41, 42 ja 43 §). Asiasta säädetään seuraavissa säädöksissä:

Laki nro 62/2013, annettu 26. elokuuta 2013, oikeuslaitoksen organisaatiosta

Asetus nro 49/2014, annettu 27. maaliskuuta 2014, tuomioistuinten organisaatioon ja toimintaan sovellettavasta säännöstöstä

2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?

Kuten edellä mainitaan, alioikeuksien toimivalta on määritetty suhteessa muihin, eli niillä on toimivalta käsitellä ja ratkaista asiat, jotka eivät kuulu muiden tuomioistuinten toimivaltaan. Alioikeudet jakautuvat erityistoimivallan ja yleisen toimivallan jaostoihin (*juizos*) ja paikallisjaostoihin (26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 81 §).

Siitä, onko asia saatettava siviilioikeudellisia asioita käsittelevän yleistä toimivaltaa käyttävän paikallisjaoston vai erityistä toimivaltaa käyttävän keskusjaoston käsiteltäväksi, katso vastaus kysymyksen 3.

Esimerkiksi tavanomaisessa menettelyssä käsiteltävä riita-asia, jonka rahamääräinen arvo on yli 50 000 euroa, tulee saattaa siviilioikeudellisia asioita käsittelevän keskusjaoston käsiteltäväksi (26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 117 §).

2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuinta (esim. kärjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?

Kyllä. Tuomioistuimet on järjestetty hierarkkisesti niiden ratkaisuja koskevaa muutoksenhakua varten. Korkein oikeus (*Supremo Tribunal de Justiça*) käsittelee pääsääntöisesti muutoksenhaut, joiden arvo ylittää ylioikeuksille (*tribunais da Relação*) asetetun rajan. Ylioikeudet käsittelevät asiat, joiden arvo ylittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimille (*tribunais judiciais de primeira instância*) asetetun rajan (26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 42 §). Rajoista säädetään 26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 44 §:ssä.

Toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämiseksi sovelletaan lainkäyttövaltaa koskevia sääntöjä perusteinaan asiasisältö, arvo, hierarkia ja alue. Nämä säännöt vahvistetaan 26.8.2013 annetussa laissa 62/2013.

2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)

Alueellisesta toimivallasta säädetään 26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 43 §:ssä.

Ratkaistaessa, onko toimivaltainen kaupungin A vai kaupungin B tuomioistuin, sovelletaan 26.8.2013 annetun lain nro 62/2013 liitteitä I, II ja III.

2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuden pääsääntö

Luonnolliset henkilöt

Yleissääntö vahvistetaan siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 80 §:ssä.

Yhteisöt ja muut oikeushenkilöt

Yleissääntö vahvistetaan siviiliprosessilain 81 §:ssä.

Useita vastaajia ja vaatimusten yhdistäminen

Sovellettava sääntö vahvistetaan siviiliprosessilain 82 §:ssä.

Kanteet, joissa asianosaisena on tuomari, tuomarin puoliso tai tietty tuomarin sukulainen

Sovellettava sääntö vahvistetaan siviiliprosessilain 84 §:ssä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskevasta toimivaltasäännöstä säädetään siviiliprosessilain 83 §:ssä.

2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä

2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?

2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?

Näihin kysymyksiin vastataan yhteisesti.

Poikkeuksista edellä mainittuihin yleisiin sääntöihin säädetään siviiliprosessilain 70–79 §:ssä.

Erityiset säännökset täytäntöönpanosta vahvistetaan siviiliprosessilain 85–90 §:ssä.

Työlainsäädäntö

Yleissääntö vahvistetaan työasioiden oikeudenkäyntilain 13 §:ssä.

Maksukyvyttömyys

Sovellettava sääntö vahvistetaan maksukyvyttömyyttä ja yrityssaneerausta koskevan lain 7 §:ssä.

Perunkirjoitus

Perunkirjoitukseen liittyvä toimivalta on käyty läpi perimystä koskevalla tietosivulla.

Täysi-ikäisten ja alaikäisten elatus ja vanhempainvastuun määrääminen

Tavanomaisessa menettelyssä käsiteltäviin täysi-ikäisten ja alaikäisten elatusta koskeviin kanteisiin ja niistä annettujen ratkaisujen täytäntöönpanoon sekä huoltajuuskanteisiin liittyvä toimivalta on käyty läpi elatusta koskevalla tietosivulla.

2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?

Kyllä. Sopimukseen perustuvasta toimivallasta säädetään siviiliprosessilain 95 §:ssä.

3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

Kunkin tuomioistuimen toimivalta riippuu asian sisällöstä seuraavasti:

Siviilioikeudellisia asioita käsittelevät keskusjaostot (*Juízos centrais cíveis*)

Siviilioikeudellisia asioita käsittelevien keskusjaostojen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 117 §:ssä.

Perheoikeudellisia asioita ja alaikäisiin liittyviä asioita käsittelevät keskusjaostot (*Juízos centrais de família e menores*)

Perheoikeudellisia asioita ja alaikäisiin liittyviä asioita käsittelevien jaostojen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 122–124 §:ssä.

Työoikeuden keskusjaostot (*Juízos centrais do trabalho*)

Työoikeuden jaostojen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 126 §:ssä.

Kauppaoikeuden keskusjaostot (*Juízos centrais de comércio*)

Kauppaoikeuden jaostojen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 128 §:ssä.

Täytäntöönpanon keskusjaostot (*Juízos centrais de execução*)

Täytäntöönpanon jaostojen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 129 §:ssä.

LAAJENNETUN TOIMIVALLAN TUOMIOISTUIMET

Immateriaalioikeuksien tuomioistuin (*Tribunal da propriedade intelectual*)

Immateriaalioikeuksien tuomioistuimen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 111 §:ssä.

Kilpailu-, sääntely- ja valvontaviranomaisia valvova tuomioistuin (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*)

Kilpailu-, sääntely- ja valvontaviranomaisia valvovan tuomioistuimen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 112 §:ssä.

Merituomioistuin (*Tribunal marítimo*)

Merituomioistuimen toimivallasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 113 §:ssä.

YLEMMÄN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMET

Ylioikeudet (*Tribunais da Relação*)

Ylioikeuksien määrittelystä, organisaatiosta ja toiminnasta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 67 §:ssä.

Korkein oikeus (*Supremo Tribunal de Justiça*)

Korkeimman oikeuden organisaatiosta säädetään [26.8.2013 annetun lain nro 62/2013](#) 47 §:ssä.

Sovellettava lainsäädäntö:

Siviiliprosessilaki (*Código de Processo Civil*)

[Laki nro 62/2013](#) annettu 26. elokuuta 2013, oikeuslaitoksen organisaatiosta

[Asetus nro 49/2014, annettu 27. maaliskuuta 2014, tuomioistuinten organisaatioon ja toimintaan sovellettavasta säännöstöstä](#)

Työasioiden oikeudenkäyntilaki (*Código de Processo do Trabalho*)

Maksukyvyttömyyttä ja yrityssaneerausta koskeva laki (*Código da Insolvência e Recuperação de Empresas*)

Huomautus

Näillä tietosivuilla esitetyt tiedot eivät sido yhteyspisteitä, tuomioistuuimia tai muita viranomaisyksiköitä. Lainsäädäntöön tehtyihin muutoksiin ja voimassa olevaan lainsäädäntöön on syytä perehtyä erikseen.

Päivitetty viimeksi: 06/05/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.